Prima instanţă: Judecătoria Ungheni dosarul nr. 2a-2256/22
judecător: Mariana Stratan 2-20025348-02-2a-27052022

DECIZIE

20 iunie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componenţa:
Preşedintele ședinței, judecătorul Anatol Pahopol
judecătorii Ruxanda Pulbere şi Ala Malîi
Grefierul Iana Munteanu

examinând, în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de *****, reprezentată de avocatul ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 20.12.2021, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de *****împotriva lui ***** şi ***** cu privire la încasarea mărimii cotelor-părţi de ¾ şi ¼ din bunul imobil, a dobânzilor, a plăţilor achitate de fidejusor în contul stingerii creditului bancar, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată,

A CONSTATAT:

Pretențiile reclamantului.

La 20.02.2020, *****a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** şi *****, prin care în urma cererilor de completare, a solicitat în final, a solicitat: încasarea de la ***** și a lui ***** a taxei de stat și a cheltuielilor aferente asistenței juridice proporțional cotelor-părți atribuite; încasarea din contul lui ***** și ***** corespunzător mărimii cotelor-părți de 3/4 și 1/4 din bunul imobil stabilite prin hotărâre judecătorească irevocabilă, a dobânzilor de întârziere din suma de 249 329 de lei în mărime de 9% peste rata dobânzii Băncii Naționale a Moldovei, începând cu 21.02.2020 - până la 23.06.2021, ceea ce constituie 42 219,26 de lei. Corespunzător cotei-părți de 1/4 din bunul imobil revenită lui ***** mărimea dobânzii de întârziere din suma de 249 329 de lei va constitui 10 555 de lei, iar cotei-părți de 3/4 din bunul imobil revenită lui *****, mărimea dobânzii de întârziere din aceeași sumă va constitui 31 664 de lei. Astfel că, *****solicită a fi încasate în beneficiul său din contul pârâților ***** și *****, corespunzător cotelor-părți de ¾ și ¼, din bunul imobil următoarele sume după cum urmează:

- 249 329 de lei, cuantumul plăților achitate de fidejusorul *****pentru debitorul ***** în scopul stingerii creditului bancar, dintre care 186 990,75 de lei de la *****, 62 332, 25 de lei - de la *****;

- 2 100 de lei, cu titlu de cheltuieli de executare, dintre care 525 de lei de la ***** și 1 575 de lei de la *****;

- 6 747,30 de lei, cu titlu de taxă de stat, dintre care 1 686,82 de lei de la ***** și 5 060,48 de lei de la *****;

- 235 de lei, cu titlu de cheltuieli de publicitate în ziarul „Dreptul” și 10 de lei cheltuieli poștale, dintre care 61,25 de lei de la ***** și 183,75 de lei de la *****;

- 8 000 de lei, cu titlu de asistență juridică, dintre care 2 000 de lei de la ***** și 6 000 de lei de la *****;

- 42 219,26 de lei, cu titlu de dobânzi de întârziere, dintre care 10 555 de lei de la ***** și 31 664 lei de la *****;

- în total, de la pârâtul ***** solicită a fi încasată suma de 231 473,98 de lei, iar de la *****, cu suma de 77 160,32 de lei.

La 29.06.2007 între *****și ***** a fost încheiat contractul de investire în construcția locuinței nr.243-TS/4/M6. Obiectul contractului reprezenta construcția, darea în exploatare și înregistrarea la OCT Chișinău a ap.nr.30, cu 2 odăi, cu suprafața totală de 56,73 m.p.,*****, cu ipotecarea acesteia***** ca garanție a rambursării creditului ipotecar, dobânzii și altor plăți aferente creditului, acordat de către instituția financiară lui *****.

Conform pct.3.1 din contract, costul lucrărilor de construcție-montaj pentru darea în exploatare a locuinței constituia 14 749,80 de euro, iar conform pct.3.3 din contract 30% din prețul contractual al locuinței sau 4 424,94 de euro, investitorul urma să-l achite până la 14.07.2007, iar 70% din prețul contractual al locuinței, sau 10 324,86 de euro, investitorul le achită din contul creditului ipotecar, obținut de la Bancă până la 31.07.2007.

În scopul asigurării creditului ipotecar obținut de la instituția financiară, 23.07.2007, între *****, tatăl investitorului *****, ***** și *****, a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.S07521-b.

Conform contractului de fidejusiune, fidejusorul și-a asumat obligația să răspundă solidar cu debitorul în fața creditorului pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de credit nr.S07521 din 23.07.2007, încheiat între creditor și debitor în sumă totală de 172 205 de lei, în caz dacă debitorul nu va onora aceste obligații.

La 26.09.2007 ***** și ***** s-au căsătorit, iar la 22.10.2008, în timp ce ***** și ***** se aflau în căsătorie, la OCT Chișinău fost înregistrat ap.nr. *****, cu suprafața de 56,73 m.p., nr. cadastral *****, bunul imobil devenind proprietate comună în devălmășie.

La 20.03.2009, căsătoria între ***** și ***** a fost desfăcută, fiind trecută în registrul de stare civilă la nr.85 de către OSC Ungheni.

Ulterior, atât *****, cât și ***** ***** și-au creat familii noi, deplasându-se la muncă în străinătate, doar că ***** având calitatea de fidejusor cu obligația de a garanta creditul bancar contractat, a rămas să achite creditul ipotecar acordat de bancă în mărime de 218 891,55 de lei.

În rezultatul îndeplinirii totale a contractului de fidejusiune, *****a susținut că, a fost prejudiciat cu suma menționată și consideră necesar a încasa suma de 218 891,55 de lei de la pârâții ***** și ***** ***** proporțional cotelor-părți atribuite din bunul imobil prin hotărâre judecătorească irevocabilă.

Conform hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07.06.2017, devenită irevocabilă prin necontestare, a fost admisă integral acțiunea înaintată de ***** și intervenientul accesoriu de partea reclamantului ***** către ***** ***** privind partajul proprietății comune în devălmășie. A fost dispusă partajarea proprietății comune în devălmășie între ***** și ***** *****, constituită din ap.nr*****, situat în mun. Chișinău, str. *****, nr. cadastral ***** Au fost determinate cotele-părți din bunul imobil cu drept de proprietate comună în devălmășie ale foștilor soți ***** și ***** *****, atribuindu-i reclamantului ***** 3/4 cote-părți din acest bun, iar lui ***** ***** -1/4 cotă-parte. A fost încetată proprietatea comună în devălmășie a lui ***** și ***** ***** asupra bunului imobil, ap. nr. ***** nr. cadastral ***** atribuindu-l în natură integral lui ***** ap.nr. *****și încasat de la ***** în folosul lui ***** ***** sulta bănească în mărime de 127 500 de lei.

Dat fiind faptul că, raporturile juridice între părțile în litigiu au luat naștere și au derulat pe parcursul anilor precedenți, până la intrarea în vigoare a Codului civil redacția nouă, reclamantul își întemeiază de drept cererea prin prisma normelor din Codul civil în redacția Legii nr.1107 din 06.06.2002, în vigoare din 12.06.2003.

În ședința de judecată din 15.12.2020 avocatul ***** a depus o cerere de completare a acțiunii, motivată prin următoarele.

A menționat că, la 07.09.2020, reprezentantul pârâtei, avocatul *****, a depus cerere către instituția financiară, prin care a solicitat extrasul încasărilor plăților de la *****în calitate de fidejusor conform contractului de fidejusiune nr.S07521-b din 23.07.2007.

În scopul evitării tergiversării examinării cauzei în situația admiterii de către instanța de judecată a cererii reprezentantului pârâtei și având în vedere faptul că *****deține toate ordinele bancare de încasare lunară a numerarului aferente achitării creditului bancar în calitatea sa de fidejusor aceste ordine de plată se anexează la cererea de completare a acțiunii.

Totodată, *****a precizat că, în rezultatul studierii minuțioase și însumării tuturor sumelor achitate în totalitate de el pe parcursul anilor a creditului bancar

ipotecar pentru ***** ș *****, s-a constatat că cuantumul acestor sume, în realitate, constituie 249 329 de lei.

Astfel că, conform ordinelor de plată anexate la cerere, fidejusorul ***** a început achitarea creditului bancar ipotecar în luna februarie 2009 și în perioada de timp 17.02.2009 - 18.08.2011 a achitat parte din credit după cum urmează, prin: ordinul de încasare a numerarului nr.18211 din 17.02.2009 – 3 391 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.14924 din 31.03.2009 -1 700 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.13391 din 22.05.2009 – 2 000 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.12806 din 24.07.2009 – 2 000 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.07674 din 31.07.2009 -1 200 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.15287 din 10.09.2009 – 3 380 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.01011 din 30.10.2009 – 3 200 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.08982 din 25.02.2010 – 3 370 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.05673 din 21.10.2010 – 2 940 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.04238 din 19.11.2010 -3 065 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.15384 din 18.08.2011 -3 383 de lei, iar în total în această perioadă de timp, *****a achitat bani proprii în contul stingerii creditului ipotecar bancar în sumă de 29 629 de lei.

Deși, în toate aceste ordine de încasare a numerarului în număr de 11 este menționat în calitate de beneficiar *****, încasat de la ***** prin *****, în realitate acești bani au fost achitați de către *****din banii săi, fapt confirmat prin semnătura personală a lui *****în toate aceste înscrisuri.

Reclamantul, în pofida faptului achitării creditului de el și nu de *****, a acceptat aceste înscrisuri în ordinele enumerate de încasare a numerarului de către bancă.

În rest, în toate celelalte ordine de încasare a numerarului în număr de 88, anexate la cererea de completare a acțiunii, începând cu nr.15342 din 15.02.2009 și terminând cu nr.15390 din 22.02.2017 sunt indicate următoarele înscrieri ale băncii: „beneficiar *****, încasat de la ***** prin *****”, semnăturile din ordinele de încasare a numeralului la fel ca și banii achitați aparținând lui *****.

Astfel că, în perioada de timp 26.02.2009 - 22.02.2017, *****în calitatea sa de fidejusor a achitat băncii suma debitoare primită de către ***** prin contractul de credit nr.S07521 din 23.07.2007 în cuantum de 219 700 de lei, la care se mai adaogă suma de 29 629 de lei indicată supra, iar în total fidejusorul *****a achitat pentru foștii soți ***** și ***** suma de 249 329 de lei.

Suplimentar a invocat că, în perioada de timp 20.08.2007 - 24.12.2008 și prin ordinul de încasare a numerarului nr.14509 din 19.09.2009 ***** a achitat personal parte din creditul bancar ipotecar în sumă de 64 248 de lei, care nu constituie obiect al litigiului dat.

A solicitat încasare proporțional cotelor-părți atribuite prin hotărâre judecătorească irevocabilă din averea comună în devălmășie a foștilor soți ***** și ***** - ap.nr***** din str. *****, după cum urmează: de la pârâtul ***** a sumei de 186 996,75 de lei (echivalentul a ¾ cote-părți din cuantumul sumei creditului ipotecar achitate de el) și din contul pârâtei ***** a sumei de 62 332,25 de lei, echivalentul a 1/4 cotă-parte din cuantumul sumei creditului ipotecar achitate de 249 329 de lei), iar în total suma de 249 329 de lei în beneficiul fidejusorului *****cu titlu de prejudiciu material cauzat prin achitarea sumelor creditului ipotecar bancar în baza contractului de credit nr.S07521 din 23.07.2007 și a contractului de fidejusiune nr.S07521-b din 23.07.2007.

În ședința de judecată din 23.06.2021 avocatul ***** a depus cerere de completare a acțiunii, prin care a indicat că, atât contractul de credit bancar nr.S07521 din 2007, încheiat între***** și *****, cât și contractul de fidejusiune cu nr.S07521- b, încheiat între *****, ***** și ***** menționate în cererea de chemare în judecată prin natura lor reprezintă acte juridice cu caracter obligațional și pecuniar, prin urmare purtătoare de dobândă, reclamantul *****are dreptul să ceară debitorilor dobânda de întârziere, calculată conform art.874 și 942 Cod civil, raportată la toată suma plătită pentru executarea obligației de bază în locul debitorilor.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 20.12.2021 a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de *****:

- S-a încasat datoria rezultată din contractul de fidejusiune Nr. S07521-b, din 23.07.2007, de la ***** în beneficiul lui ***** compusă din cuantumul plăților achitate de fidejusorul *****în mărime de 186 990,75 de lei, cheltuieli pentru executare în mărime de 1 575 de lei, taxa de stat în mărime de 5 060,48 de lei, cheltuieli pentru citarea publică și cheltuieli poștale în mărime de 183,75 de lei, cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 6 000 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 31 664 de lei, în total suma de 231 473,98 de lei.
- S-a încasat de la ***** în beneficiul lui *****datoria rezultată din contractul de fidejusiune Nr. S07521-b, din 23.07.2007, compusă din cuantumul plăților achitate de fidejusorul *****în mărime de 62 332,25 de lei, cheltuieli pentru executare în mărime de 525 de lei, taxa de stat în mărime de 1 686,82 de lei, cheltuieli pentru citarea publică și cheltuieli poștale în mărime de 61,25 de lei, cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 2 000 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 10 555 de lei, în total suma de 77 160,32 de lei.

Solicitarea apelantului.

La 13.01.2022, *****, reprezentată de avocatul *****, a depus cerere de apel nemotivată, invocând dezacordul cu hotărârea Judecătoriei Ungheni din 20.05.2021, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere în parte a acțiunii, cu încasarea sumei de 63 843,55, în rest cu respingerea pretențiilor înaintate. (f.d. 107-108)

Respectarea termenului de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În speţă, s-a stabilit cu certitudine că, dispozitivul hotărârii contestate cu apel a fost emis la 20.12.2021, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 13.01.2022.

Ulterior, la 08.04.2022 a fost expediată prin intermediul oficiului poștal, în adresa participanților la proces hotărârea motivată. (f.d. 124)

La 10.07.2022, avocatul ***** în interesele ********** a depus prin e-mail, cerere de apel suplimentară împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 20.12.2021.

Respectiv, se deduce că, apelanta a respectat termenul de declarare a apelului.

Argumentele părţilor.

Pledând pentru admiterea cererii de apel, avocatul ***** în interesele ********** a indicat că, hotărârea instanței de judecată este una neîntemeiată, invocând că circumstanțele importante pentru examinarea cauzei nu au fost constatate și elucidate de deplin și instanța de judecată nu a aplicat legea care urma a fi aplicată.

A relatat că, cererea de completare a pretențiilor din 15.12.2020 nemotivat a fost acceptată de instanță, or, pe cele 11 ordine de încasare a numerarului deși *****pretinde că dânsul a achitat, pe acestea nu este indicat numele lui ca debitor.

La fel, apelantul consideră că deși instanța de judecată a menționat că, părțile nu s-au opus cererii de completare a acțiunii, nu poate fi reținută, iar concluzia instanței precum că, vizual semnătura de pe bonurile contestate este asemănătoare cu cea a reclamatului nu poate fi reținută.

Intimatul ***** reprezentat de avocatul *****, prin cererea depusă la 02.05.2023 a solicitat încasarea dobânzilor de întârziere, a plății pentru citare publică și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 500 de lei.

Astfel, prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 10.10.2022, a fost primită spre examinare cererea de apel depusă de avocatul ***** în interesele ********** şi a fost stabilită examinarea cererii de apel pentru 09.11.2022. (f.d.139)

Poziţia părţilor în cadrul şedinţei de judecată.

Fiind prezent în ședința de judecată, reprezentantul intimatului, avocatul *****, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În şedinţa instanţei de apel, apelanta, intimații și reprezentanții acestora, nu s-au prezentat, deși au fost legal citați despre data, locul şi ora şedinţei instanţei de apel, fapt confirmat prin avizele de recepţie anexate la materialele cauzei.

Astfel, Colegiul a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa părţii neprezente şi a dispus examinarea cauzei în absenţa acestuia, prin prisma dispoziţiilor 379 alin. (2) Cod de procedură civilă. Or, impedimente în acest sens, nu s-au stabilit.

Aprecierea instanţei de apel.

Verificând materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în cererea de apel, precum şi luând în considerare circumstanţele cauzei, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră că, apelul declarat de avocatul ***** în interesele **********, este neîntemeiat şi urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ungheni din 20.12.2021, din următoarele considerente ce succed.

Conform art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În accepţiunea art. 373 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe,

importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În acord cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă stabileşte că, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Iar norma consacrată la art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Din conţinutul celor relatate Colegiul judiciar reţine că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Colegiul civil reliefează că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (*Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43*).

Sursele de *Soft Low* - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), adoptat în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, stabileşte că o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanţa de apel menţionează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Colegiului judiciar, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat şi legislaţia în vigoare.

Colegiul civil constată că, prima instanţă a determinat corect raportul juridic dedus judecăţii, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este justă şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.

Aşadar, din materialul probator al cauzei rezultă că, la 29.06.2007, între *****și *****, a fost încheiat contactul de investiție în construcția locuinței nr. 243-TS/4/M6 (f.d. 11), obiect al contractului fiind construcția unui apartament cu 2 odăi, cu suprafața de 56,73 m.p., et. 6, blocul 4, scara 2 din*****, la prețul de 14 749,80 de euro.

Prin Actul de predare-primire nr. 518 din 01.11.2007 a fost transmis beneficiarului ***** apartamentul în starea conform contactului de investiție în construcția locuinței, 243-TS/4/M6.

Deși, în Extrasul din Registrul Bunurilor Imobile apartamentul a fost înregistrat cu nr. ***** și nu după cum era indicat în contractul de investiție, este evident că este același bun. Or, din extrasul din Registrul Bunurilor mobile reiese că bunul a fost înregistrat în baza contactului de investiție în construcția locuinței, 2433-TS/4/M6 din 29.06.2007.

Cu scopul finanțării construcției bunului imobil enunțat, la 23.07.2007, ***** a contractat un credit de la*****, în sumă de 172 205 de lei (f.d. 14).

În scopul asigurării executării de către debitorul ***** a obligațiilor conform contractului de credit, ultimul a gajat toate drepturile patrimoniale ale sale rezultate din contractul de investire în construcția locuinței 243-TS/4/M6 din 29.06.2007 (f.d. 16).

Totodată, a fost încheiat și contractul de fidejusiune nr. S07521-b din 23.07.2007, prin care ***** și-a asumat obligația să răspundă solidar cu debitorul-***** față de creditorul -*****, pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de credit nr. S07521 din 23.07.2007, în sumă totală de 172 205 de lei, în caz dacă debitorul nu va onora aceste obligații.

Conform extrasului din Actul de căsătorie la 26.09.2017 a fost încheiată căsătoria între ***** și *****(în urma căsătoriei *****, actual *****. (f.d. 20)

La 20.03.2009 a fost înregistrată desfacerea căsătoriei între ***** și *****(la moment *****) Irina (f.d. 21).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău din 07.06.2017 a fost partajată proprietatea comună în devălmășie între ***** și ***** fiind determinate cotele-părți din bunul imobil cu drept de proprietate a foștilor soți atribuindu-i lui ***** ¾ și lui ***** ¼ cotă-parte din ap.nr***** situat în mun. Chișinău str. *****, nr. cadastral ***** A fost încetată proprietate comună în devălmășie a lui ***** și ***** asupra bunului imobil menționat, precum și s-a încasat din contul lui ***** în beneficiul lui Irina ***** o sultă bănească în mărime de 127 500 de lei. (f.d. 22)

Instanța remarcă că, suma indicată în certificatul eliberat de***** la 29.03.2017, în care se indică că fidejusorul ***** a efectuat plăți aferente creditului susmenționat în sumă totală de 218 891,55 de lei, nu corespunde cu suma pe care acesta o indică ca fiind achitată de fapt de reclamant – 249 329 de lei. (f.d. 19)

Conform ordinelor de plată pentru suma de 219 700 de lei, în care este indicat ca „beneficiar" *****, însă „încasat prin" ***** cât și conform ordinelor de plată pentru suma de 29 629 de lei, doar că în ultimele este indicat ca „beneficiar" și „încasat prin" *****, au fost achitate următoarele sume în tranșe:

ordinul de încasare a numerarului nr.18211 din 17.02.2009 suma de 3 391 lei;

ordinul de încasare a numerarului nr.14924 din 31.03.2009 suma de 1 700 de lei;

ordinul de încasare a numerarului nr.13391 din 22.05.2009 suma de 2 000 de lei;

ordinul de încasare a numerarului nr.12806 din 24.07.2009 suma de 2 000 de lei;

ordinul de încasare a numerarului nr.07674 din 31.07.2009 suma de 1 200 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.15287 din 10.09.2009 suma de 3 380 de lei;

ordinul de încasare a numerarului nr.01011 din 30.10.2009 suma de 3 200 de lei;

ordinul de încasare a numerarului nr.08982 din 25.02.2010 suma 3 370 de lei;

ordinul de încasare a numerarului nr.05673 din 21.10.2010 suma de 2 940 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr.04238 din 19.11.2010 suma de 3 065 de lei;

ordinul de încasare a numerarului nr.15384 din 18.08.2011 suma de 3 383 de lei.

Deși, aceste plăți nu au fost confirmate prin certificatul eliberat de***** la 29.03.2017 sau alte probe, semnătura „depunătorului” este aceeași pe toate ordinele de plată, iar pârâții nu au negat sumele date.

Or, conform art. 123 al. (6) Cod de procedură civilă, potrivit căruia faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

În rest, în toate celelalte ordine de încasare a numerarului în număr de 88, anexate la materialele cauzei, începând cu nr.15342 din 15.02.2009 și terminând cu nr.15390 din 22.02.2017 sunt indicate următoarele înscrieri ale băncii: „beneficiar *****, încasat de la ***** prin *****”. (f.d. 1-98, vol.II)

Este cert că, contractul de fidejusiune nr. S07521-b din 23.07.2007, încheiat între***** și fidejusorul ***** respectă forma scrisă solicitată de prevederile art. 1147 Cod Civil (în vigoare până la 01.03.2019).

Conform pct. 2.5. din contractul de fidejusiune nr. S07521-b din 23.07.2007, fidejusorul are dreptul de regres contra debitorului în mărimea sumelor pe care le-a suportat în legătură cu încheierea prezentului contract.

Prin urmare, aceste împrejurări au servit temei pentru *****de adresare în instanța de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** și ***** cu privire la încasarea mărimii cotelor-părţi de ¾ şi ¼ din bunul imobil, a dobânzilor, a plăţilor achitate de fidejusor în contul stingerii creditului bancar, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind învestită cu examinarea cauzei, prima instanţă a conchis asupra temeiniciei revendicărilor reclamantei, acţiunea fiind admisă integral.

Exprimându-şi dezacordul cu soluţia primei instanţe, *****, reprezentată de avocatul *****, a contestat-o cu apel.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, conchide că soluţia instanţei de fond privind admiterea acţiunii este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

Conform art.7 alin. (1)-(4) Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepţia cazurilor în care legea nouă prevede altfel. În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze

natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

Prin prisma normei sus citate rezultă că, litigiului dedus judecăţii îi sunt aplicabile dispoziţiile Codului civil, în versiunea de până la 01.03.2019, or, raportul juridic între părţi a fost iniţiat sub guvernarea Codului civil de până la modernizare.

Conform art. 8 alin. (1) Codul civil (în vigoare până la 01.03.2019), drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naşterea la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

În acord art. 512 Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Articolul 513 Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019) prevede că, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la prevederile alin.(1).

Norma consacrată la art. 514 Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019) prevede că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Iar art. 1146 Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019) prin contract de fidejusiune, o parte (fidejusor) se obligă faţă de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parţial, gratuit sau oneros obligaţia debitorului. Prin fidejusiune se poate garanta şi o obligaţie viitoare sau afectată de modalităţi.

Dispoziția art. 1163 al. (1), (4) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), prevede că, fidejusorul care a executat obligația principală are drept de regres contra debitorului în mărimea sumelor pe care le-a plătit, inclusiv datoria principală, dobânda aferentă, precum şi toate cheltuielile pe care le-a suportat în legătură cu fidejusiunea. În cazul în care există mai mulţi debitori solidari, fidejusorul care a prestat fidejusiunea pentru toţi aceşti debitori are drept de regres contra fiecăruia din ei pentru a recupera integral ceea ce a plătit.

Raportând la caz normele de drept citate și luând în considerare cele stabilite, Colegiul civil conchide că, din suma totală a încasărilor în baza contractului de credit nr. S07521 din 23.07.2007, fidejusorul *****a achitat suma de 249 329 de lei, deși contractul de credit a fost încheiat doar de către *****, scopul acestuia era pentru procurarea apartamentului care a aparținut cu drept de proprietate ambilor soți (***** și *****), care ulterior a fost partajat între ei.

La acest segment, sunt relevante prevederile art. 24 alin. (2) Codul familiei, care indică că soţii răspund cu întreg patrimoniul lor pentru obligațiile care au fost asumate în interesul familiei, fie şi numai de unul dintre ei, precum şi pentru repararea prejudiciului cauzat ca urmare a săvîrşirii de către ei a unei infracţiuni, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale soţilor.

Prin urmare, Colegiul judiciar conchide justificată concluzia primei instanțe de admitere a acțiunii, or, sumele achitate de către *****le-au folosit ambii pârâți (foști soți), dreptul de proprietate asupra bunului imobil aparținând ambilor, în proporție de ¼ lui ***** și ¼ lui ***** (în timpul căsătoriei *****, în proporția în care a fost partajat bunul imobil prin hotărârea Judecătoriei Chișinău din 07.06.2017.

Respectiv, instanța de apel consideră corectă concluzia primei instanțe că, din suma de 249 329 de lei, achitată de fidejusorul ***** ¾ egală cu suma de 186 990,75 de lei, urmează a fi încasată, în ordine de regres, de la ***** și ¼, care este egală cu suma de 62 332,25 de lei, de la *****.

Cu referire la pretenția lui *****prin care a solicitat încasarea de la pârâți a dobânzii de întârziere, care, conform cererilor de completare a acțiunii este în proporție de ¾ de la ***** în mărime de 31 664 de lei, și respectiv, ¼ de la *****, care constituie suma de 10 555 de lei, instanța de apel reține următoarele aspecte.

Conform art. 14 al. (1) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019) persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Art. 602 al. (1), (2) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), în cazul în care nu execută obligaţia, debitorul este ţinut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedeşte că neexecutarea obligaţiei nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligaţiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Deci, reclamantul a solicitat încasarea dobânzii de întârziere, conform ultimei cereri din 23.06.2021 (f.d. 206 vol. I), cu calculul acesteia (f.d. 208, vol. I), în temeiul Codului civil în redacția din 01.03.2019.

Astfel, conform art. 874 Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobândă, se plăteşte o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. Rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

Aderent, conform prevederilor art. 942 al. (1), (2) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată

prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Din piesele dosarului rezultă că, ***** și ***** sunt în întârziere față de ***** dobânda de întârziere fiind calculată și solicitată de reclamant, începând din data adresării în judecată – 21.02.2020 până la data de 23.06.2021 în sumă totală de 42 219,26 de lei.

În această ordine de idei sunt justificate calculele prezentate de reclamant conform proporției de ¾ din dobânda de întârziere de la *****, care constituie 31 664 de lei, și respectiv, ¼ de la *****, care constituie suma de 10 555 de lei.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că, anumite argumente care au importanță pentru soluționarea cauzei, dar care nu au fost elucidate în prima instanță, nu au fost indicate și prezentate la declararea cererii de apel, or, apelanta s-a limitat doar la caracterizarea negativă a concluziilor primei instanțe din hotărârea contestată.

Pe cale de consecinţă, Colegiul judiciar conchide despre netemeinicia în ansamblu a cererii de apel declarate, dat fiind faptul că, în susţinerea acesteia, apelantul nu a adus niciun argument plauzibil, or, apelul este continuarea fondului, astfel, apelantul urma să administreze probe, să anexeze acte şi alt material probator care ar răsturna soluţia instanţei de fond, acţiuni care la caz, nu au fost întreprinse de către apelantă, astfel, se constată formalitatea cererii de apel.

În asemenea circumstanțe, Colegiul indică asupra temeiniciei hotărârii date de instanţa de fond, or, în conformitate cu art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Finalmente, instanţa de apel conchide că, soluţia dată de instanţa de fond în cadrul actualului litigiu este una legală, corespunzând cadrului legislativ şi normativ pertinent, aplicabil speţei, iar poziţia apelantului expusă în cererea de apel nu poate fi admisă, deoarece se reduce, în marea sa majoritate, la critici formale, lipsite de suport probant şi în lipsa unei justificări legale. O astfel de abordare, însă, nu poate fi reţinută şi admisă de instanţa de apel, deoarece prin conţinutul său nu indică la o altă stare de fapt şi nu răstoarnă situaţia constatată de instanţa de fond, bazată pe normele de drept material pertinent, astfel, Colegiul consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menţinerea hotărârii primei instanţe pronunţată în cauză.

Distinct de cele relatate, prin prisma jurisprudenţei CEDO, şi anume, *cauza Rebait şi alţii contra Franţei nr. 26561/1995*, Comisia a menţionat că „...art. 6 § 1

al Convenţiei, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes", astfel Colegiul judiciar consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Pentru observaţiile evocate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu art. 385 lit. a) și 389-390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

DECIDE:

Se respinge cererea de apel declarată de cererea de apel declarată de *****, reprezentată de avocatul *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Ungheni din 20.12.2021, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de *****împotriva lui ***** şi ***** cu privire la încasarea mărimii cotelor-părţi de ¾ şi ¼ din bunul imobil, a dobânzilor, a plăţilor achitate de fidejusor în contul stingerii creditului bancar, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă şi executorie, dar poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele ședinței,
judecătorul Anatol Pahopol

judecătorii Ruxanda Pulbere

Ala Malîi